

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/82/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2511212187
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lea Stovičková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2012:2511212187.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ley Stovičkovej a sudkýň JUDr. Ivety Jankovičovej a JUDr. Andrey Dudášovej v právnej veci navrhovateľa F. D., nar. X.XX.XXXX, bytom S., N. XXX/XX, zastúpeného O. D., nar. X.X.XXXX, bytom S., N. XXX/XX, proti odporcovi M. D., nar. XX.X.XXXX, bytom G. - D. Z., W. XX, o zvýšenie výživného plnoletého dieťaťa, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany z 27. februára 2012 č. k. 5 P/73/2011 - 88, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa vo výrokoch o zvýšení výživného, o dlhu zročného výživného a o trovách konania **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním zvýšil výživné navrhovateľa od 1.10.2011 z 89,62 eur mesačne na 150 eur mesačne so splatnosťou do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa. Dlh zročného výživného za obdobie od 1.10.2011 do vyhlásenia rozsudku vo výške 301,90 eur povolil odporcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 10 eur splatných spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Vyslovil, že uvedeným rozsudkom mení rozsudok Okresného súdu Piešťany z 21.11.2008 č. k. 3 P/6/2008 - 91 vo výroku o výživnom navrhovateľa. Vo zvyšku návrh zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 62, § 65 ods. 3, § 75 ods. 1 a 2 a § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a tým, že od ostatnej úpravy výživného prišlo k zmene pomerov nielen uplynutím času a s tým spojeným vývojom životných nákladov, ale i nástupom navrhovateľa na štúdium na vysokej škole, s ktorým štúdiom sú spojené zvýšené výdavky. K uvedenému záveru dospel porovnaním rozhodných skutočností pri predchádzajúcej úprave výživného súdnym rozhodnutím a pri súčasnej súdnej úprave výživného. Vychádzal z rozsudku Okresného súdu Piešťany z 21.11.2008 č. k. 3 P/6/2008 - 91, ktorým bola vyživovacia povinnosť na navrhovateľa zvýšená z 1 600 Sk na 2 700 Sk = 89,62 eur od 1.6.2008. V čase predchádzajúcej úpravy matka navrhovateľa dosahovala u ostatného zamestnávateľa čistý mesačný príjem 380,47 eur (11 462 Sk) z dôvodu, že súdu nepreukázala vážne dôvody, pre ktoré tento pracovný pomer dobrovoľne skončila a otec, ktorý bol súkromným podnikateľom, mal čistý mesačný priemerný príjem 365,13 eur (11 000 Sk) a vyživovaciu povinnosť k dvom maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva, k W., nar. X.X.XXXX a k V., nar. X.XX.XXXX, ktorí boli žiakmi materskej školy. Manželka otca mala čistý mesačný príjem 664 eur (20 000 Sk). Navrhovateľ bol v čase uvedenej úpravy študentom 2. ročníka Gymnázia vo Vrbovom, navštevoval futbalový krúžok a kulturistický oddiel. Porovnajúc uvedené skutočnosti s rozhodnými skutočnosťami v čase súčasnej úpravy výživného dospel

k záveru, že čistý mesačný príjem matky navrhovateľa od júna 2011 do januára 2012 bol 495 eur. Z dohody o zmene pracovnej zmluvy z 1.1.2012 vyplynulo, že jej základná mesačná sadzba pri týždennom pracovnom čase 37,5 hodiny od 1.1.2012 je 465 eur brutto. Navrhovateľ pracoval v tejto firme v období júl a august 2011, za ktoré obdobie dosiahol čistý mesačný príjem 645,20 eur. Navrhovateľ od septembra 2011 je študentom 1. ročníka denného trojročného bakalárskeho štúdia Fakulty ošetrovateľstva a zdravotníckych odborných štúdií. K jeho výdavkom patrí nájomné 125 eur spolu s energiami, cestovné MHD 12,50 eur, stravné 25 eur týždenne, náklady na cestu z Bratislavy do Piešťan počas víkendov 17 eur mesačne, spolu minimálne 271 eur. K tomu ako nevyhnutný a primeraný súd posúdil tiež výdavok na telefón 10 eur mesačne a pravidelnú mesačnú splátku notebooku, potrebného k štúdiu navrhovateľa, vo výške 44,89 eur. Zohľadnil, že v týchto výdavkoch nie sú zahrnuté ani strava počas víkendov, ani ošatenie, kultúra, šport a ďalšie výdavky, ktoré sú primerané veku navrhovateľa. Vzal do úvahy aj zníženie príjmu matky navrhovateľa od februára 2012 bez vlastného zavinenia o 100 eur, pričom musí platiť všetky náklady na domácnosť : mesačné zálohové úhrady 122,86 eur, do fondu opráv 24,31 eur, elektrinu 33,70 eur, plyn 10 eur, RTVS a internet 16,60 eur, káblovú televíziu štvrťročne 18 eur a ročný poplatok za komunálny odpad 30 eur. Odporca od 1.10.2009 do 6.1.2014 má pozastavené živnostenské podnikanie, dovtedy prevádzkoval kvetinárstva, avšak vypovedaním nájmov stratil priestory na obchod. Keďže nezohnal iné vhodné priestory a navyše vzhľadom k vysokej nezamestnanosti v G., je podnikanie stratové, začal predávať kvety na trhu ako hospodárske prebytky bez živnostenského oprávnenia. Kvety, ktoré dopestuje, predáva na trhovisku každú stredu a sobotu, pričom podľa jeho vlastného vyjadrenia, príjmy sú o niečo lepšie ako z podnikania, pretože nemusí platiť nájomné, náklady na zamestnancov, ktorých nemá a nemusí odvádzať odvody do Sociálnej poisťovne. Z jeho výpovede vyplynulo, že príjem sa mu zvýšil najviac o 70 až 80 eur, ale v roku 2011 musel živiť aj svoju manželku, ktorá bola nezamestnaná, pretože koncom roka 2010 jej zrušili pracovnú pozíciu a dostala výpoveď. Zohľadnil aj náklady na bývanie odporcovej rodiny predstavujú : plyn 225 eur, elektrinu 57,91 eur, RTVS 4,64 eur, Digi TV 10,90 eur, polročne vodné a stočné cca 100 eur, ročne miestny poplatok za komunálny odpad 74 eur. Obe jeho maloleté deti sú žiakmi ZŠ v Komárne a ich mesačné výdavky sú : na cestovné do školy na každé 5 eur, na stravné 18 až 20 eur a školskú družinu 10 eur, za tanečný krúžok W. 15 eur mesačne. Pri stanovení čistého mesačného príjmu odporcu vychádzal z daňového priznania v roku 2009, kedy dosiahol základ dane 4 204,05 eur a v roku 2010 základ dane 4 264,54 eur. Odporcove pracovné aktivity vyhodnotil tým spôsobom, že využíva iba časť svojich schopností a možností, pracuje iba niekoľko dní v týždni. Pokiaľ odporca nevyužíva zvyšný pracovný čas na dosiahnutie vedľajších zárobkov, možno usudzovať, že jeho príjem je vyšší, než aký vyplýva z daňových priznaní a zrejme dostatočný na pokrytie všetkých potrieb jeho rodiny spolu s príjmom manželky. Životnú úroveň odporcu vyhodnotil podstatne vyššou než navrhovateľa a jeho matky, o čom svedčí nielen skutočnosť, že jeho bytové podmienky sú na vyššej úrovni. Odporca je spoluvlastníkom rekonštruovaného rodinného domu na rozdiel od matky navrhovateľa bývajúcej v 2-izbovom družstevnom byte, ale v neposlednom rade aj skutočnosť, že výstavbu v hodnote cca 9 958,18 eur (300 000 Sk) dokázal realizovať z vlastných prostriedkov bez nutnosti úveru. Z uvedeného mal preukázaným, že odporca s manželkou dokáže zabezpečiť nielen svoje bežné potreby a potreby svojich dvoch školopovinných detí, ale má aj prostriedky na investovanie do zvýšenia ich životnej úrovne, na rozdiel od matky navrhovateľa, ktorá sa mesačne borí s existenčnými problémami a dokonca aj notebook pre navrhovateľa musela kúpiť na splátky, odhliadnuc od toho, že časť výživy navrhovateľa pravidelne musia pokrývať starí rodičia (ktorí nemajú voči nemu vyživovaciu povinnosť). Dospel k záveru, že keďže odporca na výživu navrhovateľa ničím iným, než súdom určeným výživným neprispieva, výživné zvýšil s účinnosťou od podania návrhu (§ 77 ods. 1) od 1.10.2011 na 150 eur, ktoré považoval primerané preukázaným zvýšeným odôvodneným potrebám navrhovateľa a súčasne možnostiam a schopnostiam odporcu pri zohľadnení jeho ďalších dvoch detí, odkázaných na neho výživou, ktorých potreby sú však podstatne nižšie než navrhovateľove. Dlh zročného výživného určil odpočítaním predchádzajúcej výšky výživného 89,62 eur mesačne od spätne určeného výživného 150 eur mesačne = 60,38 eur x 5 mesiacov, za ktoré bolo výživné spätne zvýšené, ktorý mu povolil zaplatiť v mesačných splátkach po 10 eur spolu s bežným výživným. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 a 2 O. s. p. a prevažne vo veci úspešnému navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania, keďže si ju neuplatnil a nežiadal.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa, výrokom o zvýšení výživného a o dlhu zročného výživného, s ktorým súvisí aj výrok o trovách konania, podal odvolanie odporca, ktorý navrhol zmenu rozsudku v napadnutých výrokoch tak, aby návrh na zvýšenie výživného bol zamietnutý (§ 41 ods. 2 O. s. p.). Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym

skutkovým zisteniam (§ 221 ods. 1 písm. d/ O. s. p.) a bral do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú. Podľa odvolateľa súd prvého stupňa nedostatočne prihliadol na jeho ďalšie dve vyživovacie povinnosti k maloletým školopovinným deťom z terajšieho manželstva, ktorých potreby sú porovnateľné s potrebami plnoletého navrhovateľa, ktorý má reálnu možnosť aspoň cez prázdniny si privyrobiť, keďže za dva mesiace dosiahol príjem 645,20 eur. Podľa odporcu navrhovateľovi nič nebráni, vzhľadom k jeho zdravotnému stavu, popri štúdiu na vysokej škole pracovať a získať finančné prostriedky na štúdium. Podľa jeho názoru, zvýšenie výživného o 70% nezodpovedá tempu zvyšovaniu reálnych miezd a ročnej inflácii. Pomery sa zmenili aj na jeho strane, nakoľko obe jeho maloleté deti z terajšieho manželstva rástli a zvýšili sa im náklady. Mylným považoval záver súdu, že využíva iba časť svojich schopností a možností, lebo pracuje len niekoľko dní v týždni. Kvety nielen predáva, ale aj pestuje, ktoré práce zaberú oveľa viac času, než samotný predaj na trhu. Jeho pracovný čas trvá 6 dní v týždni a nie 2 dni, ako mylne uzavrel súd prvého stupňa. Poukázal na to, že má výučný list s maturitou s priemerným platom v jeho profesii v Nitrianskom kraji 480 eur brutto, pričom nezamestnanosť v okrese Komárno je vysoká. Nemá viac schopností a možností, keďže pracuje celý týždeň. Súd prvého stupňa nesprávne nezohľadnil vzrast príjmu matky navrhovateľa o 328 eur mesačne, nakoľko v čase predchádzajúcej úpravy bola nezamestnanou a poberala dávky v hmotnej núdzi vo výške 144 eur (nie dávky v nezamestnanosti), keďže sa vzdala bez vážneho dôvodu zamestnania, kde dosahovala čistý mesačný príjem 382 eur a na základe dohody o vykonaní práce 18 eur. Nedostatočne zohľadnil tiež skutočnosť, že v súčasnosti má odporca príjem o 70 až 80 eur vyšší ako v čase predchádzajúcej úpravy a jeho manželka má čistý mesačný príjem 440 eur. Príjem jeho rodiny, preto od predchádzajúcej úpravy poklesol o 152 eur mesačne. Poukázal na to, že ako štvorčlenná rodina 10 rokov bývali v 2-izbovom dome a prestavba bola nevyhnutná. Nešlo o žiadne zvýšenie životnej úrovne. Navrhovateľove bytové pomery sú zabezpečené primerane, nakoľko cez týždeň z dôvodu štúdia býva v prenajatom byte v N., pričom len víkendy trávi spolu s matkou, ktorá 2-izbový byt obýva cez týždeň úplne sama.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporcu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch potvrdiť z dôvodu vecnej správnosti (§ 41 ods. 2 O. s. p.). Podľa navrhovateľa, súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu a na jeho základe dospel k správnejmu záveru o zvýšení výživného. Poukázal na to, že odporca v odvolaní neuviedol žiadne nové a žiadne iné skutočnosti, rozhodné pre rozhodnutie o zvýšení výživného navrhovateľa. Rozhodnutie o štúdiu na vysokej škole vykonal samostatne v čase svojej dospelosti, ku ktorému rozhodnutiu nepotreboval súhlas žiadnej tretej osoby.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O. s. p.) oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 202 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom rozsahu (§ 212 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny. Odvolací súd vo veci rozhodol podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania tak, že rozsudok verejne vyhlásil, keďže vec bola ústne prejednaná pred súdom prvého stupňa a v odvolacom konaní nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžaduje ani dôležitý verejný záujem.

Predmetom konania je zvýšenie výživného plnoletého dieťaťa.

Navrhovateľ vo svojom návrhu na začatie konania, doručenom súdu 30.9.2011, si uplatnil právo na zvýšenie výživného od 1.9.2011 z 89,62 eur na 170 eur mesačne. Dôvodom uviedol pokračovanie v štúdiu na vysokej škole od 1.9.2011, s ktorým súvisia zvýšené výdavky na štúdium. Odporca s návrhom nesúhlasil a poukázal na svoje ďalšie dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom a v roku 2011 aj k manželke.

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa ods. 3 každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti,

možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (§ 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z.). Podľa ods. 4 pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Podľa ods. 5 výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Výživným sa rozumie uspokojovanie všetkých potrieb osoby, ktorej má byť poskytované. Výživou dieťaťa je mienené zabezpečovanie všetkých životných potrieb pre jeho všestranný rozvoj po stránke fyzickej a duševnej. Právo na výživu maloletého dieťaťa vzniká narodením (§ 7 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Výživné pre maloleté deti slúži nielen k uspokojovaniu ich výživy v užšom zmysle, k uspokojovaniu všetkých odôvodnených hmotných potrieb (šatstvo, obuv, bývanie a strava), ale aj ďalších potrieb dôležitých k úspešnej výchove dieťaťa (vzdelávanie, príprava na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby). Ich miera je rôzna podľa okolností konkrétneho prípadu, predovšetkým je odstupňovaná podľa veku dieťaťa (fyzickej a duševnej vyspelosti), jeho zdravotného stavu, schopností, náklonností a spôsobu prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote. Odôvodnené potreby maloletého dieťaťa sú závislé súčasne od schopností a možností rodičov. Ak sú tieto schopnosti a možnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby maloletého dieťaťa, ktoré nie sú celkom bežné, ale sú prospešné všestrannému vývoju dieťaťa. Uvedené chápanie je v súlade so zásadou úmernosti životnej miery dieťaťa životnej miere rodičov. U povinnej osoby rozhodujú reálne možnosti a schopnosti poskytovať výživné. Potenciálne zárobkové možnosti rodičov nie sú ovšem dané len ich subjektívnymi okolnosťami - stránkou fyzickou a psychickou, pôjde najmä o vlohy, náklonnosti, vedomosti, skúsenosti a celkový zdravotný stav, ale aj o niektoré okolnosti objektívneho rázu - výber pracovných príležitostí v určitom mieste. K zodpovednému zhodnoteniu schopností a možností rodičov je potrebné zistiť okruh osôb, ku ktorým majú rodičia vyživovaciu povinnosť podľa zákona o rodine.

Podľa § 163 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti ročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. V zmysle odseku 3 citovaného ustanovenia pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Ustanoveniu § 163 ods. 1 O. s. p. korešponduje úprava obsiahnutá v ustanovení § 78 ods. 1 zákona o rodine. Z citovaného ustanovenia vyplýva zásada, že úprava výživného sa deje vždy podľa stavu, ktorý tu je v dobe, kedy je rozhodnutie vydané. Môže prísť k zmene potrieb oprávneného, najmä v súvislosti s pribúdajúcim vekom (fyzickým vyspíevaním, počínajúcou školskou dochádzkou, ďalšími formami prípravy na budúce povolanie), ale môže nastať aj zmena v možnostiach povinného plniť vyživovaciu povinnosť v dovtedajšom rozsahu, napr. v dôsledku vzrastu alebo poklesu jeho príjmu, poprípade v dôsledku zúženia alebo rozšírenia okruhu osôb, ku ktorým má rodič vyživovaciu povinnosť. Musí ísť o zmenu závažnejšieho charakteru, nie len o zmenu prechodnú, a zmena sa musí týkať naviac skutočností, na ktorých je založené predchádzajúce rozhodnutie o rozsahu vyživovacej povinnosti

rodičov k maloletému dieťaťu. Súdne rozhodnutie je možné zmeniť od zmeny pomerov aj za dobu minulú. Inak pre rozhodnutia o výživnom v dôsledku niektorej zmeny platia tie zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného.

Zo Zmluvy o nájme bytu, uzavretej 1.9.2011, medzi prenajímateľom A. C., N., S. XX a nájomcami U. U., O.S., U. G. a F. D. - navrhovateľom vyplýva, že predmetom zmluvy je 3-izbový byt č. XX v N. na S. XX s dohodnutou výškou nájomného 500 eur mesačne vrátane mesačných preddavkov za spotrebu elektrickej energie a plynu. Z potvrdenia o štúdiu dekanátu Fakulty ošetrovateľstva a zdravotníckych odborných štúdií, Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave z 5.9.2011 vyplýva, že navrhovateľ je v akademickom roku 2011/2012 študentom 1. ročníka v študijnom programe Urgentná zdravotná starostlivosť v bakalárskom (trojročnom) štúdiu s dennou formou štúdia.

Matka navrhovateľa dosiahla čistý mesačný príjem od júna 2011 do decembra 2011 510,47 eur a v januári 2012 475,57 eur. Zo správy Bytového družstva so sídlom v Trnave, Beethovenova 26 z 29.9.2001 vyplýva, že matka navrhovateľa je nájomníčkou bytu č. XX na N. XXX/XX vo S., so zálohovými platbami spojenými s užívaním bytu vo výške 162,40 eur a úhradami do fondu prevádzky údržby a opráv 24,31 eur mesačne. Z poštového poukazu na účet z podacieho lístka z júna, júla a augusta 2011 vyplýva, že platby matky navrhovateľa ZSE Energia, a. s., Bratislava sú vo výške 33,70 eur mesačne. Z platobného dokladu SIPO vyplýva, že matka navrhovateľa platí za plyn 5 eur mesačne a za rozhlas a televíziu 4,64 eur mesačne. Z faktúry č. 201102949 z júna 2011, vystavenej A. W. - PETROCOMP, Vrbové, vyplýva, že platí 16,60 eur za internet (rovnaký záver vyplýva aj z faktúry č. 201103559 z júla 2011 a z faktúry č. 201104186 z augusta 2011). Z Dohody o zmene pracovnej zmluvy z 1.1.2012, uzavretej medzi zamestnávateľom matky navrhovateľa a matkou navrhovateľa vyplýva, že pracovná zmluva uzavretá s dňom nástupu 28.6.2010 sa mení tak, že základná mesačná sadzba mzdy je 465 eur pri týždennom ustanovenom pracovnom čase 37,5 hodiny. Z predpisu mesačnej zálohovej úhrady za užívanie družstevného bytu, platnej od 1.1.2012, vystavenej Bytovým družstvom so sídlom v Trnave, Beethovenova 26, Trnava, z 1.12.2011 vyplýva, že mesačná zálohová úhrada za fond opráv je 24,31 eur. Z predpisu mesačnej zálohovej úhrady za užívanie družstevného bytu platnej od 1.1.2012, vystavenej rovnakým subjektom z 1.12.2011 vyplýva, že mesačná zálohová úhrada za služby a vedľajšie poplatky a na prevádzku a správu je od 1.1.2012 122,86 eur. Z úverovej zmluvy č. 4109001267 z 1.9.2011 vyplýva, že ju uzavrela O. O. na zakúpenie tovaru notebook s príslušenstvom v predajnej cene 449 eur s výškou úveru 404,10 eur a s mesačnou splátkou 44,89 eur a s počtom splátok 9. Zo zmluvy o pripojení, uzavretej medzi Ing. O. O. - multichannel a matkou navrhovateľa 25.2.2011 vyplýva, že si ňou objednala príjem základnej ponuky televíznych programov. Z platobného výmeru č. 529/2011 z 15.4.2011 vyplýva, že Mesto S. vyrubilo matke navrhovateľa miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady za rok 2011 vo výške 36,50 eur.

Z potvrdenia o podaní daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2009 vyplýva, že odporca podal daňové priznanie za rok 2009 so základom dane 4 204,05 eur a daň na úhradu bola 33,85 eur, s čistým mesačným príjmom 347,51 eur. Z potvrdenia o podaní daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2010 vyplýva, že odporca podal daňové priznanie za rok 2010 so základom dane 4 264,54 eur a daň na úhradu bola 45,37 eur, jeho čistý mesačný príjem bol 351,60 eur. Z oznámenia o pozastavení prevádzkovania živnosti, adresovanej Obvodnému úradu Komárno, odboru živnostenského podnikania vyplýva, že otec oznámil pozastavenie prevádzkovania živnosti na dobu od 7.1.2011 do 6.1.2014. Z rozhodnutia o zmene obdobia pozastavenia prevádzkovania živnosti Obvodného úradu Komárno z 30.3.2010 č. OŽP - H/2010/02615 - 2 vyplýva, že obdobie pozastavenia prevádzkovania živnosti odporcu sa mení od 1.10.2009 do 31.12.2010. Z platobného výmeru č. 3210275711 zo 7.3.2011, vydaného správcom poplatku Mestom Komárno vyplýva, že ročný miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady za rok 2011 bol 74 eur. Z dohody o preddavkových platbách ZSE Energia, a. s., Bratislava, vyplýva, že odporca v roku 2011 platil mesačne za elektrinu 57,91 eur. Z faktúry za vodné a stočné č. 211309966 z 11.7.2011 vyplýva, že odporca platil vodné a stočné 100,79 eur polročne, mesačne 16,80 eur. Z vyúčtovacej faktúry č. 7414713529 vyplýva, že odporca v roku 2012 preddavkovo platil za opakovanú dodávku plynu 225 eur. Z platobného dokladu SIPO vyplýva, že za rozhlas a televíziu (RTVS) platí odporca 4,64 eur mesačne. Z faktúry obchodnej spoločnosti Orange Slovensko, a. s., Bratislava, z 26.12.2011 vyplýva, že odporca platí za služby uvedenej obchodnej spoločnosti mesačne 17,51 eur. Z rozpisu platieb za rok 2012 z 20.12.2011 obchodnej spoločnosti

DIGI Slovakia, s. r. o., Bratislava, vyplýva, že odporca platí tejto spoločnosti 10,90 eur mesačne. Z rodného listu, vystaveného 11.9.2002 Mestom Komárno vyplýva, že odporca je otcom maloletej W. D., nar. X.X.XXXX a z rodného listu vystaveného Mestom Komárno 10.11.2004 vyplýva, že je otcom aj maloletého V. D., nar. X.XX.XXXX s tým, že matkou oboch maloletých detí je Ing. Mgr. N. D., nar. X.X.XXXX, manželka odporcu. Z výpisu z účtu vedeného v Z. Z. vyplýva, že odporca zaplatil 15 eur mesačne za tanec maloletej W., za jej stravu zaplatil 18,24 eur a za družinu 10 eur. Z výpisu z účtu vedeného v Z. Z. vyplýva, že odporca zaplatil za maloletého V. 10 eur za družinu a 18,24 eur za stravu. Zo sobášneho listu vydaného Okresným úradom v Komárne, matričným úradom 2.4.2001 vyplýva, že 31.3.2001 uzavrel odporca manželstvo s Ing. N. Y., nar. X.X.XXXX. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXX, Katastrálneho územia D. Z., obec G. zo 7.2.2012 vyplýva, že parc. č. 422/38- záhrady o výmere 742 m², parc. č. 422/39 - zastavané plochy a nádvorie o výmere 221 m², 422/161 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 210 m² a rodinný dom súpisné č. XXX postavený na parc. č. 422/39 sú v podielovom spoluvlastníctve odporcu a jeho manželky, každého v 1/2. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno z 9.1.2012 vyplýva, že manželka odporcu bola evidovanou nezamestnanou od 2.1.2011 do 30.6.2011 a od 16.8.2011 do 8.1.2012. Z pracovnej zmluvy uzavretej 22.12.2011 medzi zamestnávateľom Univerzitou J. Selyeho Komárno a zamestnancom Mgr. Ing. N. D. vyplýva, že bola prijatá s nástupom do práce 9.1.2012 na dobu určitú do 8.1.2013 so skúšobnou dobou 3 mesiace a z rozhodnutia o plate zo 4.1.2012 vyplýva funkčný plat manželky odporcu 529,50 eur.

Podľa predchádzajúcej úpravy rozsudkom Okresného súdu Piešťany z 21. novembra 2008 č. k. 3 P/6/2008 - 91, právoplatného 16.1.2009, vyplýva, že výživné na v tom čase maloletého navrhovateľa bolo zvýšené z 1 600 Sk mesačne na 2 700 Sk = 89,62 eur mesačne s účinnosťou od 1.6.2008 naďalej. Matka navrhovateľa do 31.5.2008 mala čistý mesačný príjem 380,47 eur (11 462 Sk), ktorý pracovný pomer ukončila výpoveďou z vlastnej iniciatívy a od 1.7.2008 poberala dávky v hmotnej núdzi 4 330 Sk = 144,06 eur a na základe dohody čistý mesačný príjem od februára do septembra 2008 vo výške 552 Sk = 18,32 eur. Odporca mal čistý mesačný príjem 11 000 Sk = 365,13 eur a jeho manželka 20 000 Sk = 663,88 eur. Odporca mal v tom čase výživovaciu povinnosť k ďalším dvom maloletým deťom. Navrhovateľ bol študentom 2. Ročníka Gymnázia vo Vrbovom, navštevoval futbalový krúžok a kulturistický oddiel.

Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyplýva, že od ostatnej úpravy výživného - 21.11.2008 do počiatku navrhovanej zmeny výživného zvýšením 1.10.2011, uplynuli tri roky a štyri mesiace, vzhľadom k počiatku zvýšenia výživného od 1.6.2008, z ktorej skutočnosti vyplýva, že zmenu výživného by mohla odôvodniť len zmena závažného charakteru, majúca navyše ráz trvalosti, o ktorý prípad ide aj v danej veci, nakoľko počiatok vysokoškolského štúdia dieťaťa súdna prax všeobecne považuje podstatnou zmenou pomerov spojenou so zvýšením odôvodnených potrieb oprávneného navrhovateľa.

Z uvedených skutočností vyplýva, že matke navrhovateľa sa príjem zvýšil o 95 eur mesačne, z 380 eur v čase ostatnej úpravy výživného v tom čase maloletého navrhovateľa na 475 eur mesačne a odporcovi od predchádzajúcej úpravy výživného stúpol príjem o 80 eur mesačne, ktorá skutočnosť vyplynula z jeho výpovede, z 365 eur na 445 eur. Náklady navrhovateľa sa s pribúdajúcim vekom nepochybne zvýšili na 270 eur mesačne. Tieto výdavky je povinný vo zvýšenej miere hrať odporca navrhovateľa vzhľadom k jeho príjmu 445 eur a tiež k príjmu jeho manželky 420 eur, t. j. príjmu domácnosti odporcu 865 eur, keďže na príjmoch a výdavkoch domácnosti sa podieľajú obaja spoločne, keď po odpočítaní nevyhnutných nákladov 474 eur (339 eur na bývanie + 135 eur na obe maloleté deti) mu zostane vyšší zostatok 391 eur pre jeho potrebu než matke navrhovateľa 219 eur, 465 eur - 256 eur. Vzhľadom k zostatkom po odpočítaní výdavkov a príjmov domácností oboch rodičov, odporca je povinný podieľať sa na výživnom navrhovateľa 64% (391 eur : 6,10 eur) a matka navrhovateľa 36%. 64% z 270 eur je 173 eur. Keďže však navrhovateľ odvolací návrh nepodal, nemohol odvolací súd rozhodnúť v neprospech odvolateľa. Zvýšené výživné určené súdom prvého stupňa výškou 150 eur mesačne zodpovedá odôvodneným potrebám oprávneného navrhovateľa a tiež možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom výživou povinného odporcu.

Preto pokiaľ súd prvého stupňa stanovil zvýšené výživné od podania návrhu od 1.10.2011 vo výške 150 eur mesačne, rozhodol správne. Správne určil aj dlh zročného výživného za obdobie od spätného zvýšenia od 1.10.2011 do 27.2.2012 vo výške rozdielu medzi výživným spätne zvýšeným vo výške 150

eur a medzi výživným skutočne odporcom plateným podľa predchádzajúcej úpravy výživného 89,62 eur, 60,38 eur.

Podľa § 160 ods. 1 O. s. p., ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Citované ustanovenie upravuje všeobecnú lehotu na plnenie (3 dni), ktorá začína plynúť od právoplatnosti rozsudku. Uvedená lehota platí aj v tých prípadoch, keď ide o výrok na plnenie, a súd vo výroku rozsudku neurčil lehotu na plnenie. Určenie dlhšej než trojdennej lehoty na plnenie, ako aj povolenie splátok, patrí medzi procesné úkony súdu, ktoré zákon zveruje do jeho voľnej úvahy, pretože ust. § 160 ods. 1 náleží v tomto smere k ustanoveniam pružným (flexibilným). Súdu je tak umožnené, aby sám a nezávisle od návrhu účastníkov uvážil, či je povolenie predmetnej výhody vhodné so zreteľom na sociálne pomery toho, ktorému sa povinnosť plnenia ukladá, na výšku prisúdenej čiastky alebo na iné okolnosti prípadu.

Dlh vzniknutý spätným určením výživného navrhovateľa a platením výživného odporcom v nižšej výške súd prvého stupňa správne uložil zaplatiť otcovi v mesačných splátkach po 10 eur splatných spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého môže navrhovateľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Zo zhodných výpovedí oboch účastníkov konania vyplynulo, že odporca platí výživné podľa predchádzajúcej úpravy vo výške 89,62 eur, rozdiel od súdom určeného zvýšeného výživného 150 eur je 60,38 eur. Od počiatku zvýšenia vyživovacej povinnosti od 1.10.2011 do rozhodnutia súdu prvého stupňa do 27.2.2012, za šesť mesiacov odporcovi vznikol dlh vo výške 301,90 eur. Odvolací súd sa stotožnil so súdom prvého stupňa v tom, že vzhľadom k výške dlhu 301,92 eur eur a čistého mesačného príjmu odporcu 360 eur, je v možnostiach a schopnostiach povinného odporcu dlh zaplatiť do troch rokov od právoplatnosti rozsudku.

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej o zvýšení výživného plnoletého navrhovateľa z 89,62 eur mesačne na 150 eur mesačne od 1.10.2011 naďalej a vo výroku o dlhu zročného výživného za obdobie od 1.10.2011 do 27.2.2012 vo výške 301,92 eur s povinnosťou zaplatiť dlh v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok, potvrdil z dôvodu vecnej správnosti v zmysle § 219 O. s. p. Rovnako ho potvrdil aj v závislom výroku o trovách konania, o ktorých správne rozhodol v zmysle § 142 ods. 3 O. s. p. tak, že vo veci neúspešnému navrhovateľovi v pomerne nepatrnej časti, nepriznal náhradu trov konania, nakoľko ich priznanie v zmysle § 151 ods. 1 O. s. p. nenavrhol.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd v zmysle § 224 ods. 1 O. s. p. podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a v odvolacom konaní plne úspešnému navrhovateľovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko v zmysle § 151 ods. 1 O. s. p. ich priznanie nenavrhol.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.